

A Pécsi Ítéltábla a dr. Mészáros Gyula ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve** I. rendű, **II.rendű felperes neve** II. rendű és **III.rendű felperes neve** III. rendű felpereseknek - a Krausz Róbert Ügyvédi Iroda által képviselt **I.rendű alperes neve** I. rendű és **II.rendű alperes neve** II. rendű alperesek ellen szerződés létre nem jöttének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Pécsi Törvényszék 2012. november 26. napján kelt 15.P.21.281/2011/16. számú ítélete ellen a felperesek által 17. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi az I-II-III. rendű felpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen az államnak - az illetékes adóhatóság felhívására - 2.000.000 (kettőmillió) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi az I-II-III. rendű felpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen az I-II. rendű alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 15 napon belül 250.000 (kétszázötvenezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű felperes, házastársa, a II. rendű felperes és leányuk, a III. rendű felperes a T.Bt. tagjai voltak. A társaság üzleti tervei között szerepelt a s.-i ipari park létesítése, erre a célra hozták létre az S.Korlátolt Felelősségű Társaságot.

A II. rendű alperes kölcsönadó az I. és II. rendű felperes kölcsönvevők részére a 2001. október 2. napján kelt kölcsönszerződés szerint 5.750.000 forintot, a 2001. október 8. napján kelt kölcsönszerződés szerint 23.000.000 forintot adott kölcsön, 2002. október 8-ai visszafizetési határidővel. Ténylegesen a kölcsönt az I. és II. rendű alperes házastársi közös vagyonuk terhére közösen nyújtották a

kölcsönfelvevők részére. A kölcsönszerződések biztosítéka volt az 5.750.000 forintos kölcsön tekintetében az I. és II. rendű felperesek S.,.....szám alatti családi házas ingatlanára bejegyezett jelzálogjog, a 23.000.000 forintos kölcsön visszafizetése tekintetében pedig a T.Bt. által vállalt kezesség. Ténylegesen az alperesek részéről 25.000.000 forint kölcsön átadása történt meg, a két szerződés alapján folyósított teljes összeg tartalmazta a 25.000.000 forint tőke után számított 3.750.000 forint összegű éves kamatot is. A szerződést a visszafizetési határidő és a szerződés teljesítését biztosító mellékkötelezettségek tekintetében a felek 2002. és 2003. évben is módosították, majd 2004. december 13-án ismételt módosításra került sor. Ekkor 3.480.000 forint tartozás üzletrész átengedéssel történő megfizetését rögzítették oly módon, hogy az S. Kft.-ben a II. rendű alperes 3.480.000 forint névértékű üzletrész tulajdonosa lett, és a fennálló tartozást 25.270.000 forintban határozták meg, 2005. október 8-ai visszafizetési határidővel, a kötelezettség teljesítésének biztosítékaul pedig a T.Bt. kezességvállalása szolgált.

Időközben a T.Betéti Társaság helyzete megingott, mivel az adóhatóság által a társasággal szemben folytatott revízió nagy összegű adóhiányt és adóbírságot állapított meg a társaság terhére.

2005. január 3-án a II. rendű alperes kölcsönadó és az S.Kft. kötöttek írásban kölcsönszerződést, amely szerint a II. rendű alperes 25.270.000 forint tagi hitelt nyújtott a kft.-nek 2005. október 8-ai visszafizetési határidővel. Ehhez kapcsolódóan 2005. március 25. napján a II. rendű alperes átvételi elismervényben elismerte, hogy a 2001. október 2-án és 8-án kelt, legutóbb 2004. december 13-án módosított kölcsönszerződés szerinti 25.270.000 forint tartozást megfizették, e jogviszonyból eredően további követelése nincs. Ténylegesen a kölcsön visszafizetése nem történt meg, ahogy a tagi hitel folyósítása sem.

A T. Bt. ellehetetlenülése kihatott a S.Kft. működésére is, mivel a Kft. kezese volt a Bt. bankhitel tartozásának.

2006. október 10. napján a felek az S.Kft. terhére fennálló kölcsönszerződést megszüntették. A II. rendű alperes átvételi elismervényt adott a tagi hitel maradéktalan visszafizetéséről, egyúttal a II. rendű alperes üzletrészét az I. rendű felperes papíron 3.480.000 forint ellenében visszavásárolta.

2006. október 11. napján az I. rendű alperes hitelező az I. rendű felperes adóssal és az S.Kft. kezessel kölcsönszerződést írtak alá 25.000.000 forint kölcsön tekintetében 2007. október 8-ai visszafizetési határidővel, évi 15%-os, azaz 3.750.000 forint ügyleti kamat kikötése mellett. Az S.Kft. kezességvállalásán túl a kölcsön visszafizetésének biztosítékaul szolgált a S. belterülethrsz.-ú telephely megnevezésű ingatlanra jelzálogjog alapítása. Ténylegesen a 25.000.000 forint tőkének sem a visszafizetése, sem az ismételt folyósítása nem történt meg a felek között.

2008. évben az I. rendű felperes tájékoztatta az I. rendű alperest arról, hogy a 25.000.000 forintot kizárólag az adóhatóság elleni kártérítési per eredményes befejezése esetén lesz képes visszafizetni.

A 2008. október 11. napján kelt jelzálogjog alapításával vegyes kölcsönszerződés szerint az I. és II. rendű alperesek kölcsönadtak az I-II-III. rendű felperesek részére 25.000.000 forintot a I.rendű felperes neve, mint a felszámolás alatt álló T.Bt. üzletvezetője által az APEH ellen 15 nap alatt megindítandó kártérítési per jogerős befejezéséig terjedő időre. A szerződésben foglaltak ellenére valós pénzmozgás nem történt. Egyúttal jelzálogjogot alapítottak a kötelezettség teljesítésének biztosítására a III. rendű felperes tulajdonát képező és az I. és II. rendű felperes hasznélvezeti jogával, valamint a S.T. jelzálogjogával terhelt s.-i hrsz.-ú ingatlanra.

A felperesek keresetükben elsődlegesen annak megállapítását kérték, hogy az alperesekkel S. 2008. október 1. napján kötött jelzálogjog alapításával vegyes kölcsönszerződés kölcsönös és egybehangzó szerződéses akarat hiányában nem létező szerződés. Állították, hogy az alperesek részükre kölcsönpénzt nem akartak adni és nem is adtak, ezért a szerződés nem jött létre. A 2001. évben létrejött kölcsönszerződések teljesítéseként az alperesek az üzletrész átruházását fogadták el, ezzel a kölcsönszerződés megszűnt, utóbb azonban az I. rendű alperes nem volt hajlandó tudomásul venni, hogy az S. Kft. üzletrésze elértéktelenedett, emiatt fenyegetéssel, újabb kölcsönszerződés megkötésére vette rá a felpereseket. Másodlagos kereseti kérelmükben annak megállapítását kérték, hogy a 2008. október 11. napján megkötött megállapodás érvénytelen, mert azt fenyegetés hatására írták alá. Kérték a szerződéskötés előtti állapot helyreállítását, az ingatlanügyi hatóság megkeresését a bejegyzett jelzálogjog törlése iránt.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a kötelelem fennáll, a keresettel támadott szerződés a korábban kötött kölcsönszerződés módosítása a kölcsön visszafizetésének határideje, illetőleg a kölcsön biztosítéka tekintetében. Cáfolták, hogy a felperesek fenyegetés hatására írták volna alá a szerződést.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével megállapította, hogy a S.,2008. október 11. napján létrejött jelzálogjog alapításával vegyes kölcsönszerződés megnevezésű megállapodás kölcsönszerződésre vonatkozó része a III. rendű felperes, mint adós és az I. és II. rendű alperesek, mint kölcsönadók között érvényesen nem jött létre. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az I. és II. rendű felpereseket egyetemlegesen az I. és II. rendű alperesek, mint egyetemleges jogosultak javára 366.666 forint elsőfokú perköltség megfizetésére, valamint az I. és II. rendű felpereseket egyetemleges 600.000 forint le nem rótt elsőfokú eljárási illeték viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában megállapította, hogy a felperesek sem vitatták azt a tényt, hogy a keresettel támadott megállapodást aláírták, ezáltal formálisan szerződési nyilatkozatot tettek, hivatkozásaik így akarathibára vonatkoztak. A peres felek egyező előadása alapján megállapította, hogy pénzmozgás közöttük kizárólag a 2001. októberében kötött kölcsönszerződések alapján történt. A felperesek maguk sem állították, hogy az eredeti kölcsönt ténylegesen visszafizették volna, azt állították, hogy üzletrész átruházással a

kölcsönt a felek teljesítettnek tekintették. Ennek megtörténtét azonban cáfolták a perben rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, így a 2005. január 3-án kötött kölcsönszerződés is. Megállapította ezért, hogy az alperesek 25.000.000 forint tőke követelése a keresettel támadott szerződés megkötésekor is fennállt, a felek szerződéskötési akaratát alapvetően ez a tény határozta meg. 2008. október 11-én az írásban rögzítettek ellenére a kölcsönszerződés érvényesen nem jött létre, az színlelt szerződés volt, amelynek megkötése alperesi részről a fedezetlenné vált kölcsön biztosítását, felperesi részről pedig a megváltozott körülményekhez igazított futamidőhosszabbítást célozta, ezért a 2008. október 11-én létrejött szerződés a 2001. októberi szerződés módosításának tekinthető az eredeti szerződő felek között.

Mivel az I. és II. rendű felperesek tartozása változatlanul fennáll, a 2008. október 11-ei megállapodás kölcsönszerződésre vonatkozó része színleltségének megállapításához szükséges jogvédelmi érdek esetükben hiányzik.

Megállapította ugyanakkor az elsőfokú bíróság azt is, hogy a III. rendű alperes az eredeti kölcsönszerződésben személyes kötelezettként nem vett részt, a színlelt III. rendű felperesi kölcsönfelvétel mögött nincs érvényes tartalom, így az I. és II. rendű alperes kölcsönadók és a III. rendű felperes kölcsönvevő között érvényes kölcsönszerződés nem jött létre. Nem volt akadálya ugyanakkor annak, hogy a III. rendű felperes, mint dologi kötelezett, az I. és II. rendű felperes személyes kötelezettek érvényesen fennálló tartozásának biztosítására a tulajdonában álló ingatlant zálogként lekösse. Erre vonatkozóan a felek szerződése érvényesen létrejött.

A másodlagos, fenyegetésre alapított érvénytelenség megállapítása iránti kereseti kérelmet bizonyítottság hiányában utasította el.

Az ítélet ellen, annak megváltoztatása és a kereset maradéktalan teljesítése, valamint az alperesek első- és másodfokú perköltségben való marasztalása iránt a felperesek terjesztettek elő fellebbezést. Arra hivatkoztak, hogy az alperesek nem szándékoztak 2008. október 11. napján kölcsönt adni a felpereseknek, a felperesek pedig nem szándékoztak kölcsönt felvenni, ebből következően a kölcsönszerződés a felek között érvényesen nem jött létre. A létre nem jött szerződéshez kapcsolódóan pedig jelzálogjogot alapító szerződés sem jöhetett létre a felek között.

Utaltak arra is, hogy a III. rendű felperes kölcsönt nem vett fel, és az I. és II. rendű alperesek tartozását sem vállalta át. A keresettel támadott szerződés 4. pontja ugyanakkor azt rögzítette, hogy az 1. pontban meghatározott kölcsön és járulékai erejéig kerül jelzálogjog bejegyzésre, ez pedig ellentétes az elsőfokú bíróság ítéleti rendelkezésével, amelynek indokolása szerint önállóan létrejött jelzálogjog alapítására vonatkozó szerződést kötöttek az alperesek a III. rendű felperessel.

Az alperesek az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérték.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helyes és okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg a tényállást, azt a másodfokú bíróság is elfogadta ítékezése alapjául.

A helyes tényállásból az elsőfokú bíróság mindenben helytálló jogi következtetések levonásával hozta meg érdemi döntését, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§ (2) és 254.§ (3) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel hagyta helyben.

A fellebbezéssel összefüggésben rámutat a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában - egyebek mellett - azt is helyesen állapította meg, hogy semmilyen akadálya nem volt annak, hogy 2008. október 11. napján a III. rendű felperes az I. és II. rendű alperes jogosultakkal dologi kötelezettként jelzálogjog szerződést kössön a szüleit, mind kötelezetteket terhelő tartozás teljesítésének biztosítására, és a 2008. október 11-ei szerződés előzményei alapján helyesen állapította meg azt is, hogy e jelzálogjog alapításra annak érdekében került sor, hogy a kölcsönadó I. és II. rendű alperesek az I. és II. rendű felperesek velük szemben fennálló tartozása teljesítésére a felperesek családi vállalkozásai (a T. Bt., illetve az S.Kft.) felszámolására tekintettel egyéb biztosítékot kaphassanak.

A sikertelenül fellebbező felperesek perköltséget nem igényelhetnek és viselni tartoznak az illeték-feljegyzési joguk folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket, az Itv.74.§ (3) bekezdése folytán irányadó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése és a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján. Ugyancsak a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján viselik az alperesek másodfokú eljárásban felmerült perköltségét, amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdésére figyelemmel, az elvégzett ügyvédi munkával arányban, a (6) bekezdés alapján mérsékelt összegben állapította meg.

Pécs, 2013. április 18.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Kutasi Tünde s.k. bíró